

SO.I.431.7.2012

Kielce, 2012-12-07

Pan
Henryk Konieczny
Wójt Gminy Fałków

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę w Urzędzie Gminy w Fałkowie, ul. Zamkowa 1A, w dniu 2 października 2012 r. przeprowadzili:

- Mariola Błońska-Adamczyk – Starszy Inspektor Wojewódzki,
- Edyta Piotrowska-Cholewa - Inspektor,
- Ryszard Ksel – Starszy Inspektor,

na podstawie pisemnych upoważnień do przeprowadzenia kontroli n-ry: 873/2012; 874/2012; 872/2012, znak: SO.I.431.7.2012 z dnia 01 października 2012 r. wydanych z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

- rejestracja stanu cywilnego,
- prowadzenie ewidencji ludności,
- wydawanie dowodów osobistych,
- zmiana imion i nazwisk.

Kontrola objęła okres od 01.01.2011 r. do 31.03.2012 r.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam:

- w zakresie rejestracji stanu cywilnego - pozytywnie z uchybieniami,
- w zakresie prowadzenia ewidencji ludności – pozytywnie,
- w zakresie wydawania dowodów osobistych - pozytywnie z nieprawidłowościami,
- w zakresie zmiany imion i nazwisk – pozytywnie.

W wyniku przeprowadzonej kontroli, w oparciu o kryterium legalności, dokonano następujących ustaleń:

W zakresie rejestracji stanu cywilnego kontrolą objęto następujące obszary:

I. Zagadnienia ogólne tj. sposób prowadzenia ksiąg stanu cywilnego (gotowe księgi, luźne kartki, pismo maszynowe/ręczne); zamykanie/otwieranie ksiąg stanu cywilnego; prowadzenie skorowidzów alfabetycznych dla każdego rodzaju aktów stanu cywilnego; wykreślanie wolnych lub tylko w części wypełnionych rubryk w aktach; omawianie błędów ujawnionych w trakcie sporządzania aktów stanu cywilnego; sposób prowadzenia akt zbiorowych.

II. Sporządzanie aktów stanu cywilnego (małżeństw, urodzeń, zgonów) dla zdarzeń, które nastąpiły na terenie Polski; odnotowywanie wzmianek dodatkowych w aktach stanu cywilnego na podstawie orzeczeń sądowych, administracyjnych lub oświadczeń; wpisywanie wzmianek dodatkowych lub zamieszczenie przypisku w akcie stanu cywilnego na podstawie orzeczenia sądu państwa obcego lub rozstrzygnięcia innego organu państwa obcego (art. 73 ust. 2 ustawy - Prawo o aktach stanu cywilnego).

III. Prowadzenie postępowań administracyjnych na podstawie ustawy - Prawo o aktach stanu cywilnego i „realizacja” wydanych orzeczeń (sporządzanie aktów, odnotowywanie wzmianek).

IV. Wydawanie zaświadczeń o zdolności prawnej do zawarcia małżeństwa za granicą oraz zaświadczeń o braku okoliczności wyłączających zawarcia małżeństwa na podstawie art. 4 prim, w związku z art. 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

V. Powiadamianie innych podmiotów i jednostek organizacyjnych o zmianach dokonywanych w aktach stanu cywilnego.

VI. Realizacja zadań wynikających z ustawy z dn. 17.10.2008 r. o zmianie imienia i nazwiska.

W ramach wyżej wymienionych obszarów kontrolą objęto co najmniej 20 % zdarzeń, które nastąpiły w skontrolowanym okresie.

W ramach pierwszego zagadnienia na podstawie:

aktów zgonu: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10 za 2011 r.,

aktów małżeństw: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19,20 za 2011 r.,

aktów urodzeń: 1/2012, 2/2012

ustalono, iż ww. akty sporządzane są pismem ręcznym w gotowych księgach prowadzonych odrębnie dla każdego rodzaju aktu. Wszystkie akty sporządzone są pismem starannym i czytelnym, pisownia poszczególnych wyrazów nie budzi wątpliwości i jest zgodna z obowiązującą normą ortograficzną.

W przypadku księgi zgonów oraz księgi małżeństw zawierających akty m.in. z 2011 i 2012 roku stwierdzono, iż po ostatnim akcie stanu cywilnego sporządzonym w 2011 r. znajduje się informacja o zamknięciu księgi za dany rok. Udzielono instruktażu, iż w przypadku wykorzystywania księgi w latach następnych oprócz informacji o zamknięciu księgi na dany rok - co było czynione - powinna również znaleźć się informacja o otwarciu księgi na rok następny. Ustalono, iż nie są prowadzone skorowidze alfabetyczne.

Wolne miejsca w poszczególnych rubrykach skontrolowanych aktów, jak również w rubryce „uwagi”, określane prawidłowo, w sposób uniemożliwiający dokonanie w tych miejscach jakichkolwiek wpisów, co odpowiada treści § 7 ust. 2 *Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz.U. 1998 nr 136 poz. 884 ze zm.)* zwanym dalej *rozporządzeniem MSWiA*. W żadnym z skontrolowanych aktów nie wystąpiły błędy wymagające omówienia. Akta zbiorowe rejestracji prowadzone są według kolejności ich sporządzenia i oznaczone numerem nadanym aktom stanu cywilnego, nie są one zszyte, ani też oprawione w sposób trwały.

Akta zbiorowe do aktów małżeństw tzw. cywilnych o nr: 1/2012, 2/2012, 3/2012 (związek małżeński zawierany przez pannę i kawalera) nie budziły wątpliwości kontrolera (zawierały wszystkie wymagane prawem dokumenty). Dochowany został miesięczny termin

oczekiwania na zawarcie małżeństwa. Akty małżeństw sporządzone zostały niezwłocznie po ich zawarciu. W przypadku małżeństw tzw. konkordatowych (21/2011, 22/2011, 23/2011, 24/2011, 26/2011) nie stwierdzono nieprawidłowości. Akta zbiorowe do ww. aktów zawierały wszystkie wymagane prawem dokumenty, akty małżeństw zostały sporządzone w przepisany przez prawo terminie oraz został zachowany 5 dniowy termin przekazania zaświadczenia przez duchownego celem sporządzenia aktu małżeństwa. Odnotowane zostały daty wpływu na zaświadczeniach od duchownego. Akta zbiorowe do skontrolowanych aktów zgonu: 1/2011, 2/2011, 3/2011, 4/2011, 5/2011, 6/2011, 7/2011, 8/2011, 9/2011, 10/2011 nie budziły wątpliwości.

Sposób odnotowywania i nanoszenia wzmianek dodatkowych w aktach stanu cywilnego (AU nr 2/2012; AM o numerach: 38/1993; 34/1986; 23/1992; 20/1989; 1/1992; 9/1989; 14/1986; 7/2004; 14/1983; 35/1978) na podstawie orzeczeń sądowych, administracyjnych lub oświadczeń prawidłowy. Stwierdzono, iż wyroki rozwodowe będące podstawą naniesienia zmian w aktach małżeństw znajdowały się w nieopisanej teczce podczas gdy właściwym miejscem ich przechowywania są akta zbiorowe. Ponadto kontrolowana wyjaśniła, iż wskazana w statystyce liczba 103 naniesionych wzmianek dodatkowych wynika z błędnie odczytanego pytania, gdyż podana liczba uwzględniała naniesione przez kierownika usc przypiski a nie ograniczała się wyłącznie do wzmianek marginesowych, których – jak oświadczyła kontrolowana – było zdecydowanie mniej.

Kontrola sposobu prowadzenia postępowań administracyjnych na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego i „realizacji” wydanych orzeczeń (sporządzania aktów, odnotowywania wzmianek) wykazała, iż w żadnym postępowaniu nie stwierdzono przekroczenia terminu załatwienia sprawy (decyzje o znakach: USC.5352.1.2011- sprostowanie oczywistego błędu pisarskiego w akcie małżeństwa nr 19/1985; USC.5352.2.2012 - uzupełnienie aktu urodzenia nr 2/2012; USC.5353.1.2012 - transkrypcja zagranicznego aktu urodzenia). W przypadku transkrypcji zagranicznego aktu w rubryce „uwagi” znalazł się odpowiedni zapis, zgodnie z § 7 ust. 1 *rozporządzenia MSWiA*, wskazujący, że w akcie stanu cywilnego sporządzonym na podstawie decyzji administracyjnej, orzeczenia sądu lub protokołu wpisuje się w rubryce "uwagi" stosowną adnotację. W przypadku uzupełnienia aktu i sprostowania wzmianki dodatkowe właściwie naniesione. Przesłanki zastosowania art. 73 ust. 1, 36, 28 ustawy - Prawo o aktach stanu cywilnego odpowiednio zastosowane. Decyzje zawierały elementy określone w art. 107

Kodeksu postępowania administracyjnego. Przywołano właściwe podstawy prawne. Zapewniono stronom czynny udział w postępowaniu.

Stwierdzono uchybienia polegające na niewłaściwym przechowywaniu dokumentacji będącej podstawą naniesienia wzmianki dodatkowej, gdyż decyzja, dowód uiszczonej opłaty, wnioski i załączniki do niego dołączone znajdowały się w nieopisanej teczce, natomiast sprawa miała nadany numer z teczki 5352 oznaczonej zgodnie z *załącznikiem nr 2 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 14, poz. 67) - Unieważnienie, sprostowanie, ustalenie treści, odtworzenie i uzupełnienie aktu stanu cywilnego.*

W trakcie kontroli wyjaśniono kontrolowanej, iż kategoria archiwalna dla teczki: 5352 wynosi 5 lat (pod warunkiem, że właściwa dokumentacja została odłożona do akt zbiorowych). Przez właściwą dokumentację należy rozumieć wszelkie dokumenty, które stały się podstawą wydania decyzji i one powinny znaleźć się w aktach zbiorowych, natomiast sam egzemplarz decyzji (z dowodem odbioru przez stronę) przechowujemy w teczkach zgodnie z JRWA. W myśl art. 17 ust. 2 Pasc: *„Dokumenty i oświadczenia złożone w czasie lub po sporządzeniu aktów urodzenia, małżeństwa oraz zgonu, a także dokumenty przekazane urzędowi stanu cywilnego przez sądy i inne organy państwowe stanowią akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego”*. Zgodnie z § 15 ust. 3 rozporządzenia MSWiA: *dokumenty mające wpływ na treść lub na ważność aktu stanu cywilnego, po dokonaniu na ich podstawie odpowiednich wpisów w księgach stanu cywilnego, włącza się do akt zbiorowych dotyczących danego aktu stanu cywilnego*. Podobne zastrzeżenia należy odnieść do dokumentacji będącej podstawą transkrypcji zagranicznego aktu.

Na podstawie zaświadczeń (USC.5361.15.2011; USC.5361.16.2011; USC.5361.17.2011; USC.5361.18.2011; USC.5361.19.2011; USC.5361.20.2011) o braku okoliczności wyłączających zawarcia małżeństwa na podstawie art. 4 prim, w związku z art. 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego stwierdzono, iż zostały wydane z zachowaniem właściwości miejscowej, określonej w art. 12 ust. 2 ustawy - Prawo o aktach stanu cywilnego. W skontrolowanym okresie nie wydano żadnego zaświadczenia o zdolności prawnej do zawarcia małżeństwa za granicą.

O zmianach dokonywanych w aktach stanu cywilnego powiadamiane są właściwe podmioty. W przypadku np. zawarcia związku małżeńskiego informacja przekazywana jest do usc

miejsca sporządzenia aktów urodzeń nupturientów. Powyższe ustalono na podstawie notatek służbowych kierownika usc w Fałkowie znajdujących się w aktach zbiorowych do aktów małżeństw (1/2012, 2/2012, 3/2012, 21/2011, 22/2011, 23/2011, 24/2011, 26/2011). W trakcie kontroli realizacji zadań wynikających z ustawy z dn. 17.10.2008 r. o zmianie imienia i nazwiska ustalono, iż dokumentacja właściwie została zgromadzona. Decyzja zawiera elementy konieczne, została wydana w przepisany przez prawo terminie z zachowaniem właściwości miejscowej. Pełnoletni wnioskodawca wykazał ważne powody przemawiające za uwzględnieniem wniosku. Właściwość miejscowa zachowana. Odbiór decyzji przez stronę nastąpił w dniu 15.07.2011 r. Zawiadomienie przekazano do referatu ewidencji ludności UG w Fałkowie oraz wysłano decyzję do usc miejsca sporządzenia aktu urodzenia wnioskodawcy (Przedbórz) oraz miejsca sporządzenia aktu małżeństwa nr 27/2002 – USC Żarnów. Zmianę kierownik usc w Fałkowie w systemie obsługi dowodów osobistych naniósł, gdyż zajmuje się również sprawami z zakresu dowodów osobistych.

Biorąc pod uwagę fakt, iż stwierdzone uchybienia miały wyłącznie charakter formalny i nie powodowały żadnych negatywnych następstw dla kontrolowanej działalności sposób realizacji ww. zadań należy ocenić pozytywnie z uchybieniami, natomiast w zakresie zmiany imion i nazwisk - pozytywnie.

W obszarze dotyczącym ewidencji ludności:

I. W zakresie zgłaszania i przyjmowania danych do zameldowania i wymeldowania:

- sprawdzono 26 druków zgłoszenia zameldowania na pobyt stały (na 74 dokonanych zameldowań) w okresie od 10.03.2011r. do 05.07.2011r. i w 4 stwierdzono uchybienia w postaci braku podpisu osoby przy potwierdzeniu faktu pobytu, która legitymowała się tytułem prawnym do lokalu (uzupełniono podczas kontroli);

- sprawdzono 11 druków zgłoszenia zameldowania na pobyt czasowy trwający ponad 3 miesiące (na 46 dokonanych czynności) w okresie od 11.04.2011r. do 07.09.2011r;

- sprawdzono 33 druki wymeldowania (na 101 dokonanych w kontrolowanym okresie) tj. w 2011 i 2012 roku i nie stwierdzono nieprawidłowości. Również na kopiach przekazania danych do nowego miejsca pobytu stałego widnieją daty przesłania i podpis.

II. W zakresie dokonywania zameldowania / wymeldowania cudzoziemców - nie stwierdzono uchybień.

III. W zakresie wykonywania obowiązku przekazywania danych pomiędzy organami prowadzącymi ewidencje ludności – nie stwierdzono uchybień; dane przekazywane są bez żadnego kwitowania przez kierownika USC do ewidencji ludności: kopie aktów urodzeń, małżeństw i zgonów, które niezwłocznie wprowadzane są do bazy. Jedynie w przypadku otrzymania informacji z opóźnieniem (jeden przypadek w kontrolowanym okresie) – zaznaczana jest data jego otrzymania.

W związku z faktem, iż nadal przesyłane były do Urzędu Skarbowego informacje o zgonach – pouczono, iż od 01. 01.2012r. nie ma takiego obowiązku bowiem zlikwidowany został pkt.3 art. 12 ustawy z dnia 13 października 1995r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników.

IV. W zakresie prowadzenia postępowań administracyjnych:

- w badanym okresie przeprowadzono 1 postępowanie o wymeldowanie z pobytu stałego, zakończone decyzją z dnia 04.04.2012r. znak: SO.5343.1.2011 orzekającą o wymeldowaniu. Nie stwierdzono żadnych uchybień: ani proceduralnych ani merytorycznych.

Reasumując, należy stwierdzić, że w ocenie osoby kontrolującej stwierdzone nieznaczące uchybienia miały wyłącznie charakter formalny, które nie powodują następstw dla kontrolowanej działalności a więc realizacja wykonywanych zadań oceniona została jako pozytywna.

W zakresie wydawania dowodów osobistych oraz udostępniania danych osobowych z gminnego zbioru meldunkowego oraz gminnej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych.

- I. W procesie „wydawanie dowodów osobistych” kontroli poddano dokumentację w 30 losowo wybranych kopertach dowodowych nie stwierdzając uchybień oraz nieprawidłowości.
- II. W procesie „unieważnianie dowodów osobistych” kontroli poddano 19 rekordów w gminnej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych stwierdzając brak zarejestrowanej przyszłej daty unieważnienia dowodu osobistego w 9 przypadkach, co stanowi 42% ogółu skontrolowanych dokumentów w tym procesie i przekracza przyjęty dla tego procesu 30-to% próg istotności. Przekroczenie tego progu powoduje ocenę negatywną dla badanego procesu. Brak

zarejestrowania przyszłej daty unieważnienia dowodu osobistego stanowi naruszenie przepisów § 35 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2009 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich unieważniania, wymiany zwrotu lub utraty (Dz. U. Nr 47, poz. 384).

- III. W procesie „aktualizacja zbioru meldunkowego w związku z wymianą dowodu osobistego” kontroli poddano 30 rekordów mieszkańców gm. Fałków, którzy w okresie objętym kontrolą odebrali dowody osobiste, nie stwierdzając uchybień oraz nieprawidłowości.
- IV. W procesie „udostępnianie danych osobowych z gminnego zbioru meldunkowego oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych” kontroli poddano 10 losowo wybranych wniosków o udostępnienie danych osobowych, nie stwierdzając uchybień oraz nieprawidłowości.

Mając na uwadze, iż ustalony dla tego obszaru próg istotności nie został przekroczony, realizację zadań w tym obszarze ocenia się jako wykonywane pozytywnie z nieprawidłowościami.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

W zakresie rejestracji stanu cywilnego:

1. Bezwzględne przestrzeganie art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1986 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264) oraz § 15 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów. (Dz. U. z 1998 r. Nr 136, poz. 884 ze zm.) – zwanym dalej rozporządzeniem MSWiA poprzez przeniesienie dokumentacji mającej wpływ na treść i ważność aktów stanu cywilnego (m.in. wnioski stron, wszelkie zagraniczne dokumenty wraz z tłumaczeniami przysięgłymi, dowody odbioru decyzji i wniesionych opłat oraz inne dokumenty w oparciu o które organ prowadził postępowanie) do akt zbiorowych natomiast w teczce aktowej (5353, 5352) mającej czasowe znaczenie ze względu na posiadaną kategorię archiwalną zgromadzić kserokopie decyzji wraz z dowodami odbioru przez strony, a w spisie spraw do danej teczki umieścić w rubryce „uwagi” stosowną informację na tę okoliczność. Również w przypadku odnotowywania wyroków rozwodowych w aktach zbiorowych przechowywać dokumentację będącą podstawą naniesienia zmian w aktach.

2. Do poszczególnych rodzaju aktów stanu cywilnego – zgodnie z § 16 ust. 1 *rozporządzenia MSWiA* – prowadzić oddzielne skorowidze alfabetyczne.

W zakresie wydawania dowodów osobistych oraz udostępniania danych osobowych z gminnego zbioru meldunkowego oraz gminnej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych.

1. Zobowiązanie pracownika odpowiedzialnego za wykonywanie zadań z zakresu wydawania dowodów osobistych do przestrzegania przepisów wynikających z *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 lutego 2009 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz trybu dowodów osobistych, ich unieważniania, wymiany, zwrotu lub utraty (Dz. U. Nr 47, poz. 384 ze zm.)*, ze szczególnym uwzględnieniem obowiązków nałożonych na organ gminy w zakresie unieważniania dowodów osobistych w związku ze zmianą zamieszczanych w nich danych (§§ 33 i 35 wyżej cytowanego rozporządzenia).

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości. Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Świętokrzyskiego, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Z up. Wojewody Świętokrzyskiego

/-/

Agnieszka Romanek
Z-CA DYREKTORA

Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców